

Tema 1

Fonamentació i objectius dels continguts dels temes d'Història Contemporània en els models curriculars actuals en la matèria de l'educació secundària obligatòria

Ciències Socials, Geografia i Història

Context dels temes d'Història Contemporània en la matèria

- Matèria obligatòria Història en el quart curs de l'ESO (DOCV 5562 / 24-07-2007)
- En els tres cursos anteriors l'alumnat ha cursat Geografia i, en el primer curs, història centrada en l'antiguitat i, en segon curs, en les edats medieval i moderna.
- **CONTINGUTS DEL QUART CURS:**

1. L'Europa del segle XVIII

- La lluita pel poder a Europa
- La Il·lustració
- El despotisme il·lustrat
- La dinastia Borbó a Espanya
- Els orígens de la Revolució Industrial

2. Les repúbliques als Estats Units i a França

- El naixement dels Estats Units
- La crisi de l'Antic Règim a França
- La primera fase de la Revolució Francesa (1789-1792)
- La segona fase de la Revolució Francesa (1792-1794)
- Del 9 Termidor al 18 de Brumari: 1794-1799

3. L'Europa de Napoleó

- Del Consolat a l'Imperi
- L'auge de l'Imperi
- El declivi de l'Imperi
- El regnat de Carles IV Espanya
- La guerra d'Independència espanyola

4. L'Europa de la Restauració

- La Restauració
- El liberalisme i els orígens de la democràcia
- Espanya: 1814-1833
- El Romanticisme
- Els primers passos de la Revolució Industrial

5. L'ascens de la burgesia

- La segona onada revolucionària
- Les monarquies conservadores
- Les monarquies liberals
- L'Espanya isabelina (1833-1868)
- Els nous estats d'Amèrica Llatina
- L'expansió dels Estats Units

6. L'apogeu de les indústries

- La Revolució Industrial s'estén per Europa
- Els canvis en la societat
- En vespres de 1848
- La primavera dels pobles

7. La lluita pel poder

- Grans bancs i xicotets inversors
- La qüestió social
- Sistemes liberals i monarquies autoritàries
- La unificació d'Itàlia
- La unificació d'Alemanya i les seues conseqüències
- El Sexenni Democràtic a Espanya: 1868-1874

8. L'època del colonialisme

- *La Belle Epoque*
- L'expansió colonial
- Els Estats Units en la segona meitat del segle XIX
- La modernització del Japó

9. Els desafiaments del progrés

- La Segona Revolució Industrial
- La gran indústria
- L'expansió econòmica
- Les tensions internacionals
- Espanya 1875-1902

10. La Primera Guerra Mundial

- La vespra de la guerra
- L'inici del conflicte
- El desenvolupament de la guerra
- Bales, baionetes i fang
- Recursos i aliances
- La Revolució Russa de 1917
- El final del conflicte

11. Ciutadans o números

- La militarització de la política
- El desenvolupament de la Revolució Russa
- El dilema alemany
- Estats Units després de la Gran Guerra
- Els règims autoritaris
- Espanya 1902-1936

12. La Segona Guerra Mundial

- La pau en perill
- Les noves armes
- Cap a la derrota d'Alemanya
- Els Estats Units: 1932-1941
- El final de l'Eix i la victòria dels aliats
- La derrota del Japó i la bomba atòmica
- La Guerra Civil espanyola

13. El món de la Guerra Freda

- La guerra freda
- La reconstrucció d'Europa
- L'ONU
- L'estat del benestar
- Els tractats de Roma de 1957
- La descolonització d'Àsia i d'Àfrica
- El franquisme

14. Els últims anys del segle XX

- Las grans potències mundials
- El conflicte a l'Orient Mitjà i la crisi del petroli
- L'envol d'Àsia
- Amèrica Llatina en el segle XX
- El final de la guerra freda
- La transició espanyola

15. Els reptes del segle XXI

- El procés d'ampliació de la UE
- El pas del segle XX al segle XXI
- Altres reptes del nou mil·lenni
- Espanya en el canvi de segle
- L'era de la globalització i la comunicació

Objectius del quart curs (1)

- Analitzar les transformacions del segle XVIII, especialment les del reformisme borbònic a Espanya i a Amèrica, amb referència explícita al final del foralisme valencià.
- Distingir els canvis polítics que condueixen a la crisi del Antic Règim i a les revolucions liberals, així com la seua repercussió a Espanya.
- Explicar els trets fonamentals de les revolucions liberals burgeses i assenyalar, a través d'exemples representatius, els grans processos de transformació que va experimentar el món occidental en el segle XIX.
- Identificar i caracteritzar les diferents etapes de l'evolució política i econòmica d'Espanya durant el segle XIX, amb especial referència a l'expansió econòmica valenciana de finals del segle XIX.

Objectius del quart curs (2)

- Analitzar les transformacions socioeconòmiques de la Revolució Industrial, així com els esdeveniments més rellevants que expliquen el protagonisme d'Europa durant l'època de l'imperialisme, les seues conseqüències i el seu declivi.
- Analitzar el procés de consolidació de l'Estat liberal i del sistema capitalista en el món, relacionant-ho amb l'expansió colonial, i identificar les seues peculiaritats a Espanya.
- Assenyalar les connexions entre els principals esdeveniments mundials i els conflictes de la primera meitat del segle XX.
- Identificar i caracteritzar les diferents etapes de l'evolució política i econòmica d'Espanya durant el segle XX, els avanços i retrocessos fins a aconseguir la modernització econòmica, la consolidació del sistema democràtic i la pertinença a la Unió Europea.

Objectius del quart curs (3)

- Caracteritzar i situar cronològicament i geogràficament les grans transformacions i conflictes mundials que han tingut lloc en la segona mitat del segle XX i aplicar aquest coneixement a la comprensió d'alguns dels problemes internacionals més destacats de la actualitat.
- Reconèixer les característiques essencials dels principals estils artístics des del segle XVIII fins al XX, amb particular atenció a Espanya. Reconèixer les principals característiques de l'art barroc valencià, la il·lustració valenciana, el modernisme valencià i la pintura expressionista, així com les principals manifestacions culturals en la Comunitat Valenciana en el segle XX.
- Valorar el patrimoni documental d'Espanya, amb especial referència a la Comunitat Valenciana. Localitzar els principals arxius, i destacar la seua projecció en la vida cultural espanyola i internacional.

Observacions sobre les activitats a desenvolupar amb l'alumnat

- Realitzar, individualment o en grup, treballs i exposicions orals sobre temes de la matèria, utilitzant el vocabulari pertinent i la correcció formal adequada.
- Interpretar i elaborar diferents tipus de mapes, croquis, gràfics i taules estadístiques, i utilitzar-los com a font d'informació i mitjans d'anàlisi i síntesi.
- Comentar i analitzar textos d'especial rellevància històrica, així com obres artístiques significatives.